

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM - NATIONAL FOREST CENTRE

T. G. Masaryka 22, 96001 Zvolen, SK

Podľa rozdeľovníka

Váš list č./zo dňa

Naše číslo
NLC/2019/1795

Vybavuje/linka
Ing. Baláž

Zvolen
29.4.2019

Vec

Usmernenie OHÚL a ZČ č. 1/2019 - Úpravy v programovom riešení Prieskumu a plánu lesnej dopravnej siete (PPLDS), mapovanie lesných ciest v lesníckej digitálnej mape (LDM)

1. Úprava programového riešenia PPLDS

Vzhľadom na vyhlasovanie lesných celkov (LC) väčších výmer s rokom začiatku platnosti (RZP) programov starostlivosti o lesy (PSL) 2020 vznikla potreba zakladať cesty a objekty s poradovým číslom 100 a viac.

Programové riešenie v rámci príprav na RZP 2020 prešlo zmenami, ktoré umožňujú trojciferné číslovanie ciest a objektov aj pre RZP 2019. Ide konkrétne o programy **Doprap**, **DoprapTopol**, **PLDSEdit**.

Zmenená štruktúra v databázových tabuľkách:

Identifikátor cesty IDCESTA - šírka poľa 8 zmenená na šírku poľa 9 (Character (9))

Identifikátor objektu IDJEDINE - šírka poľa 11 zmenená na šírku poľa 13 (Character (13))

Dokončenie PPLDS na RZP 2019 bude možné finalizovať len na takto upravenom programovom riešení.

V programe **Doprap** v záložke „Kancelárske práce - Stiahni offline“ pribudla možnosť odinštalovania offline režimu. Pred začiatkom editovania na RZP 2019 je žiaduce odinštalovať offline režim a dať ho znovu načítať. Ak sa na úvodnej obrazovke zobrazuje verzia 3.0 doprap1 db6 a vyššia, túto operáciu nie je potrebné vykonať. Program v záložke „Kancelárske práce -

Export do CSV“ obsahuje novú ponuku na výber výstupu pre konkrétny LC. Pod ponukou, ktorá umožňuje stiahnutie CSV súboru pribudla sekcia na stiahnutie aktuálnych programov DoprapTopol, PLDSEdit a RozkodCSV.

Programové riešenie na tvorbu výstupov PLDSEdit pri prvom otvorení súborov PPLDS daného LC automaticky upraví štruktúru identifikátorov IDCESTA a IDJEDINE v databázových tabuľkách na požadovaný rozsah. Pracovník PPLDS ďalej predkladá takto upravené súbory do procesu kontroly a schvaľovania.

2. Mapovanie lesných ciest v LDM

Mapovanie lesných ciest sa riadi schváleným Štandardom digitálneho mapového diela s obsahom lesného hospodárstva (DMD) a pracovnými postupmi HÚL 2008.

Vyhotovovateľ PSL posudzuje lesnú cestu ako celok. Cesta má nadobúdať v čo v najväčšej možnej dĺžke svoje charakteristické znaky. Ak sa na LC vypracúva PPLDS začiatok a koniec lesnej cesty a jej zatriedenie určuje pracovník prieskumu. Pracovník prieskumu je povinný poskytnúť zatriedenie lesných ciest L1, L2, T3 s plochou, umiestnenie objektov mapovaných v LDM vyhotovovateľovi PSL vo forme pracovnej mapy v digitálnej alebo analógovej forme najneskôr pred tvorbou aktualizovanej LDM pre LC.

V štandarde DMD, Príloha č.3: Kategorizácia a spôsob mapovania komunikácií a dopravných zariadení sa uvádza: „Pri obnove LHP vyhotovovateľ vykoná len základnú kategorizáciu lesných ciest tak, ako je uvedená v tabuľke vyššie, pričom do L1 zaradí všetky lesné cesty 1. triedy, do L2 2. triedy, do T3 s plochou všetky lesné cesty 3. triedy pokiaľ majú šírku cestného telesa viac ako 4 m a do T3 bez plochy všetky ostatné lesné cesty.“

Lesné cesty kategórie L1, L2, T3 s plochou sa evidujú v tabuľke plochovej. Lesné cesty zatriedené ako T3 bez plochy plochová tabuľka neeviduje, v LDM je priebeh takto zatriedených ciest označený príslušnou značkou (viď Príloha č.1).

3. Zatriedovanie lesných ciest vyhotovovateľom PSL

3.1 Zatriedovanie lesných ciest L1

Lesná cesta L1 je lesná cesta, ktorá slúži v prvom rade na odvoz drevnej hmoty. Pri udržiavaní umožňuje celoročnú prevádzku. Charakterizuje ju hlavne prítomnosť bezprašnej vozovky, odvodnenia a ostatného technického zariadenia.

Štandard DMD o L1 hovorí - vyhotovovateľ „do kategórie L1 zaradí všetky lesné cesty 1. triedy“.

Podľa normy STN 736108 Lesná cestná sieť (ďalej len norma) „Lesné cesty 1. triedy sú odvozné cesty umožňujúce svojim priestorovým usporiadaním a technickou vybavenosťou celoročnú prevádzku. Cesty sú vybavené vozovkou z rôznych stavebných materiálov a odvodňovacími zariadeniami. Minimálna šírka jazdného pruhu je 3,0 m, voľná šírka koruny cesty minimálne 4,0 m. Maximálny pozdĺžny sklon nivelety cesty je 10 %, v extrémnych horských polohách na niektorých úsekoch najviac 12 %.“

3.2 Zatried'ovanie lesných ciest L2

Lesná cesta L2 je lesná cesta, ktorá slúži hlavne na odvoz drevnej hmoty. Cesta umožňuje len sezónnu prevádzku. Charakterizuje ju prašná vozovka alebo prevádzkové spevnenie a odvodnenie.

Štandard DMD o L2 hovorí – vyhotovovateľ „do kategórie L2 zaradi všetky lesné cesty 2. triedy“.

Podľa normy „Lesné cesty 2. triedy sú odvozné cesty umožňujúce svojim priestorovým usporiadaním a nevyhnutnou technickou vybavenosťou aspoň sezónnu prevádzku. Povrch cesty sa odporúča podľa únosnosti podložných zemín vybaviť prevádzkovým spevnením alebo jednoduchou vozovkou s prašným povrchom a odvodňovacími zariadeniami. Na únosných podložiach môžu byť cesty aj bez prevádzkového spevnenia. Minimálna šírka jazdného pruhu je 3,0 m, voľná šírka cesty minimálne 4,0 m. Maximálny pozdĺžny sklon nivelety cesty závisí od morfológie terénu, od druhu podložných zemín, ich únosnosti a druhu spevnenia povrchu, nemá však presiahnuť hodnotu 12 %.

3.3 Zatried'ovanie lesných ciest T3 s plochou

Lesná cesta T3 s plochou je lesná cesta slúžiaca na približovanie a sezónne na odvoz. Štandard DMD o zaradení lesnej cesty T3 s plochou hovorí „do T3 s plochou sa zaradia všetky lesné cesty 3. triedy pokiaľ majú šírku cestného telesa viac ako 4,0 m“.

Podľa normy sem zaraďujeme lesnú cestu 3L a zväžnicu. Je určená šírkou vozovky alebo pláne, ktorá nesmie byť menšia ako 4,0 m. Charakterizujú ju aj terénne úpravy, vozovka, pláň, odvodnenie alebo spevnenie. Pozdĺžny sklon sa pri tejto kategórii pohybuje aj nad 12 %. Obmedzujúcim faktorom je únosnosť podložných zemín a ich náchylnosť na eróziu.

Do tejto kategórie nezaraďujeme trvalú približovaciu cestu v zmysle charakteristiky štandardu DMD a normy.

3.4 Zatried'ovanie lesných ciest T3 bez plochy zväžnica

Lesná cesta T3 bez plochy predstavuje lesnú cestu slúžiacu na približovanie dreva na odvozné miesto. Do tejto kategórie sa mapujú všetky lesné cesty, ktoré pre svoje parametre (šírku vozovky, pláne, sklonové pomery, únosnosť podložia) neboli zatriedené ako lesná cesta T3 s plochou. Zatried'ujú sa sem cesty využívané na približovanie dreva spravidla od 2,5 m šírky cesty vrátane, ktoré umožňujú prejazd techniky, traktorov, špeciálnych vývozných a približovacích prostriedkov, terénnej hasičskej a záchranárskej techniky.

Názov „zväžnica“ v označení podľa DMD (Lesná cesta T3 bez plochy, zväžnica (c.zvaz DS alebo c.zvaz LP) nesúvisí s definíciou zväžnice podľa normy. Základom mapovania lesných ciest T3 bez plochy v LDM je využitie lesnej cesty na približovanie drevnej hmoty na odvozné miesto.

3.5 Mapovanie lesných ciest

Vyhotovovateľ lesné cesty preberá z LDM z predchádzajúceho decénia, upresňuje ich priebeh, vytvára nové lesné cesty na základe podkladov z fotogrametrie, prípadne vkladá línie do LDM na základe svojich meraní v stanovenej presnosti podľa skutočného stavu zisteného počas vonkajších prác.

Vyhotovovateľ preberá zatriedenie kategórie lesnej cesty L1, L2, T3 s plochou z aktuálneho PPLDS.

Vyhotovovateľ nemapuje v LDM cesty „T3 bez plochy“, ktoré:

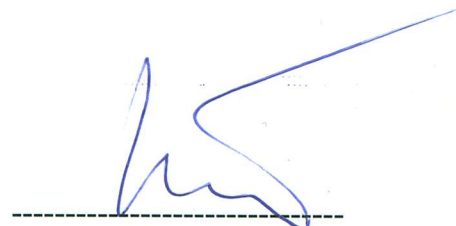
- sa dlhodobo nevyužívajú na približovanie dreva, napr. nepoužívané bývalé cesty (urbárske, závozy), zamapované hranice parcely, ktorých priebeh nekorešponduje so skutočným priebehom alebo existenciou cesty,
- neumožňujú prejazd približovacej techniky (výnimkami sú len dočasné havarijné stavy spôsobené prírodnými podmienkami),
- sa využívajú pre približovacie mechanizmy na vyťahovanie a približovanie dreva z lokality peň - po približovaciu cestu (technologické, vyťahovacie, približovacie linky, lanové dráhy),
- nadobúdajú charakter hospodárskych výjazdov vznikajúcich pri technologickej príprave pracovísk, potrebných pre výjazd (zjazd) mechanizmov z približovacích liniek, alebo slúžiacich pri približovaní drevnej hmoty od lanovej dráhy na lesnú cestu.

Prílohy

1. Identifikácia ciest podľa štandardu, normy STN 736108 Lesná cestná sieť a PPLDS

Vyhotovil: Ing. Baláž, odbor HÚL a ZČ

Odsúhlasil: Ing. Kučera, vedúci odboru HÚL a ZČ

Ing. Ján Kučera

Na vedomie

EuroForest, s.r.o.

LH Projekt - SK, s.r.o.

LESPROJEKTA, s.r.o.

Slovenská lesnícka
spoločnosť, a.s.

Ing. Ján Mozol'a

Ing. Ivan Greguš

Ing. Marek Čontofalský

Ing. Miroslav Uhlík

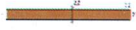

euroforest@euroforest.sk

lhprojekt@lhprojekt.sk

contofalsky@lesprojekta.sk

miroslavuhlik@slsas.sk

Príloha č. 1 Identifikácia ciest podľa štandardu, normy STN 736108 Lesná cestná sieť a PPLDS

Štandard DMD			STN 736108			PPLDS	
Označenie Skratka Značka v porastovej mape	Prevládajúca technológia dopravy dreva	Evidovanie pri vyhotovovaní PSL Formou	Šírka vozovky alebo pláne podľa normy (v m)	Označenie (skratka)	Prevládajúca technológia dopravy dreva	Označenie Skratka Značka v mape cesty objekty	Technológia dopravy dreva
Lesná cesta L1 c. L1 	odvoz	Tabuľka plochová, LDM plocha, číslo	3 - 6 vozovky	Lesná cesta 1. triedy (1L)	odvoz	Odvozné lesné cesty 1.triedy 1L 	odvoz
Lesná cesta L2 c. L2 	odvoz	Tabuľka plochová, LDM plocha, číslo	4 - 5 vozovky	Lesná cesta 2. triedy (2L)	odvoz	Odvozné lesné cesty 2.triedy 2L 	odvoz
Lesná cesta T3 s plochou c.T3 	odvoz približovanie	Tabuľka plochová, LDM plocha, číslo	4 - 4,5 vozovky pri 3L, pláne pri zväžnici	Lesná cesta 3. triedy (3L), Lesná cesta 3. triedy zväžnica (Z)	odvoz približovanie	Približovacie lesné cesty 3.triedy 3L 	odvoz
Lesná cesta T3 bez plochy, zväžnica c.zvaz LP c.zvaz DS 	približovanie	LDM vektor (línia)	4 pláne	Lesná cesta 3. triedy trvalá približovacia cesta TPC (sklon do 20 %)	približovanie (odvoz* ¹)	-	-
Lesná cesta T3 bez plochy, zväžnica c.zvaz LP c.zvaz DS 	približovanie sústredovanie* ²	LDM vektor (línia)	min. šírka cesty 1,5 do 4	Dočasná približovacia cesta DPC (sklon nad 20 %)	približovanie sústredovanie* ²	-	-
				Technologická linka Vyťahovacia linka Približovacia linka	vyťahovanie vynášanie približovanie vynášanie vývoz približovanie	-	-

*¹ Chyba č. 1 - Norma strana č. 7 „2.25 trvalá približovacia cesta: účelová pozemná komunikácia s maximálnym pozdĺžnym sklonom do 20 %; slúži na približovanie dreva, budovaná z miestnych materiálov.“ V tabuľke G.1 v stĺpci prevládajúca technológia dopravy dreva uvádza chybné „odvoz“.

*² Chyba č. 2 - Pojmy „približovanie“ a „sústredovanie“ použité v norme a v štandarde DMD odborná literatúra (napr. Tibor Lukáč a kolektív: Ťažbovo - dopravné technológie v lesnom hospodárstve, Zvolen 2013) vykladá nasledovne: „**Sústredovanie** – Výrobná fáza sústredovanie dreva nadväzuje na ťažbu a opracovanie dreva v poraste. Má dve samostatné časti:

a) **vyťahovanie** – pohyb dreva od pňa, resp. miesta opracovania, po približovaciu linku alebo dráhu,

b) **približovanie** - pohyb dreva po približovacej linke (ceste) po lesný sklad (odvozné miesto)“.

Názvoslovie použité v štandarde aj v norme nesprávne uvádza členenie v stĺpci prevládajúca technológia dopravy dreva „približovanie, sústredovanie“. Po lesnej ceste T3 bez plochy sa realizuje len približovanie. Vyťahovanie sa realizuje po technologických, vyťahovacích a približovacích linkách.